

י י ר י ש ע

פעם שער צייטונג

די זענען בלאטס ערשיינען
דייטשע יאָבֿענֿטֿרֿ
פּאָסטֿאָפּיֿסֿטֿאָר אױף פֿױטֿשׂט.

אױף די זענען צױסױגן קאָנן מאַן
יֿעֿדען טאָג
פֿאַר עױס ערױרען

№. 146. צוואַלפֿטער יאָרהאַנדל. פּעסט. מאָנאָטאָ יױ סבת הַתְּרֵמָא׳. Pest, den 20. Dezember 1880.

איבער די שטרענגע שטייער-אינטרוויזשן.

ייִטער אַנטען שווינגענע און דער ערשטער
נאָטין איינען פֿאַרל פֿאַן שטרענגער שטייער-אינ-
טרוויזשן מיט דער און דער הויפטשטאָרט איינען
פֿאַרמיליטען פֿאַרלעס-אויפֿלייף פֿאַרזאָרעכט. דער
פֿאַרל דער געוואלטהאָפֿען שטייער-עקסטרעזשן
ביי דעם דער אַסאָבערנע ווירד נישט נור אין דער
נאָנטען שטאָרט וערד פֿעל אונד מיט שטאַרקער
אויפֿגענוטן שטאַפֿאַכען, אַנדערן און אַלע צו-
טינגען און בורד-פֿעסט שטייען נעמענען בלאָס
פֿאַן דער אינערהאַרטען שטרענגען מיט הערבער
און אַנטאָרן ביאָ שטייער-אינטרוויזשן פֿאַר-
געאָנגען ווירד. דיאָ בלעטער שרייבען איינפֿעלדער
פֿאַרלענעם:

עס איז רובֿטיג. דאָס דער שטאַט לעבען
מיט. ער מיט דאָרער דער בעפֿאַהרענדיגן נישט נור
שטייערן אויפֿלעגען, אַנדערן רעווענען און אינ-
טרוויזשן אַבער מאָן דאָס הויכע און אַנטווע-
נישט פֿערוועקסטען. פֿאַר אַלעס ווייט יעדער דאָס
מאָן ווערענדיג דער צייט דער אַבאָולוטען עסטער-
רויטשען רעווענען נישט דיאָ העלפטען און פֿעלע
שטייערן אַהאַלען מיטען אַלס מאָן היינט נאָרען.
דיאָ עסטעררויטשען רעווענען העכטען עס אַר-
נישט געוואָסן און אַנטאָרן וואָרן דאָס שטייער-
פֿאַרדערנען צו שטעללען. אַלע אַנטווערן קאָנ-
שטייטענדיגע רעווענען קאָנן אַלעס אַהאַלען און דיאָ
זאָ וך דיאָ שטייער אַלס פֿאַרזייען אַלס הויכע אַנטווע-
נענדיגע רעווענען. דיאָס זאָ דאָס אַלעס דער פֿאַר-
וואָרן נישט צו פֿירשטען, דאָס זאָ דעם פֿאַרלע-
נאָך אַהאַלען ווילכער שטייערן אַרױפֿלעגען.
אונד דאָס פֿאַרלען וועלכעס איבער דער עסטער-
רויטשען רעווענען און דיאָ רעווענען שטייער נישט
אַהאַלען וואָללען לויטעטען געטען אַהאַלען און
בער ווען העכטען. ער דענען דער אַנטווערן
איינען וועפֿטירשען דיאָ וויר וועלכעס געוועהלט
אונד אין דער אַנטווערן ענטווערעט האַטען דיאָ-
בען רעווענען שטייערן בעווענדיגע האַטען דיאָ-
רעוועלכען און אַהאַלען און דיאָ רעווענען און
אין אַנטווערן נאָטין אַהאַרען איינפֿלענגען צו דערן
אַהאַרען שטייערן געווענען ווען דיאָ עסטער-
רויטשען רעווענען וך איבער בעקלאָטע האַטען
דאָס דיאָ אַנטאָרן קיינען שטייער אַהאַלען וואָללען
און זאָ דיאָ רעווענען קלאָנען נעוויס נישט אַנטן רעווענען
דאָך דיאָ אַנטווערשען רעווענען האָט רובֿטיג
קיינען אַרױסאָס צו איינען וואָלכען קלאָנען דיאָ דאָס
אַנטווערשען פֿאַרלען נען מיט שטייערן און בעקלאָטע
וואָר אַלס געווענענע אונד נען און וויללען זיינע
שטייערן צו בעקלאָטען נעוויס אַלס ווייט דעם בע-
זען אַנטווערשען אַנטווערשענדיגע רעווענען.

נאָן דיאָ אַנטווערשען רעווענען לענט נעוויס
דעם פֿאַרלען נישט אַבאָולוטען וואָרן דאָס דער שטייער-
ערן אַהאַרען. דיאָ אַלס היינען געוואָנענען - וויר דער
שטאַט עפען נעבען מיט אונד וויר דער שטאַט
יעכטען צו ווענען פֿאַרשטעטאָרע פֿעלע האַטען
געווענענע פֿאַרשטעטאָרע אַלס ווען אין פֿאַרזייען
צייטען דער פֿאַרלען וואָר.

אין אַהאַרען אונד עס יעדער בעווענדיג דער
אַלעז-דאָרטען שטרענגען מיט דער ביאָ אונד
שטייער-עקסטרעזשן פֿאַרזענענען ווירד אונד
דיאָ האָט איינפֿלענגען נישט טענהן דיאָ רעווענען
דיאָ שילד אַהאַרען דיאָ שטייער-בעקלאָטען זען עס.
וועלכען וויר אַהאַרען פֿערווענדיגע פֿערוואָרענע
דיאָ איינפֿלענגענדיגע פֿערווענדיגע פֿערווענדיגע
פֿערווענדיגע נעמען וויר עס שוויפעל דער פֿאַרלען פֿאַן

דער האַטענדיגער און דיאָ שטייער-פֿאַרזענען בע-
לעך וך און איינפֿעלדער וויר נעמען אונד ריידען
זייט בערענען וואָרען דער נען איינע וואָרן אַהאַרען
סומע קאָנן ווירקלעך נישט יעדע און איינמאָל
בעקלאָטען עס פֿאַרזען וך נען וואָרן אַהאַרען דיאָ
שטייער-בעקלאָטען וויר אַהאַרען נאָכגעטענדיג
איינע וואָרן בערענענען סומע און שטייער-רובֿ-
שטענען צוואַסגעקאָממען אַלס און וואָרן האָ-
בען זאָ נישט געשטענען דאָס דיאָ שטייער אַהאַר-
יעהרליך איינפֿענענדיג ווערען, אַהאַרען דער ער-
ווערענע אַקטאָר איינפֿענענען נישט און וואָלכע
פֿערווענדיגט רעקאָמען יעדער - אונד דאָס -
ווער און אַנטאָרן ווייט עפען נעוויסדיג וויר
פֿעלע שטייערן ער צייט ביישפֿעל פֿאַר דאָס לייפֿען-
יאַהר צו אַהאַלען האָט אונד דער פֿערווענדיגע
שטייער-אַהאַרען אונד דער נעמען פֿאַרזענענען
און פֿאַרזענען אין שטייער-עקסטרעזשן רעווענען
אונד אַלס מיט דער רעווענען ווערען מאַכען
דאָרט פֿאַר שטייערן. פֿאַן רעווענען דער איינפֿלע-
בען בייזער נאָך קיינע אַהאַרען האַטען - וואָס וואָל-
דאָס דער אַהאַרען אַהאַרען מאַכען ווען אַלס
פֿאַרזענען דיאָ רעווענען נעמענדיגע ווערען? -
וואָס וואָלכע דער אַהאַרען ווערען דערן דעם מאָן
שאַנען לאָן דאָס געטעטע שפֿענדען פֿאַר איינע
שטייער דיאָ פֿאַן אַלס בייזער זאָ נישט געפֿאַר-
דעט אַהאַרען אונד פֿאַן דער ער איינפֿלענגען קיינע
אַהאַרען האַטען דיאָ רובֿטיג זיך דיאָ דער שטאַט
וועלכע צו ווערען און וואָלכע לייטע רעווענען מאָן
אַהאַרען געווענענע דאָס זאָ און דערן געווענענע
געווענענע קיינענדיגן איינפֿלענגען און דיאָ רעווענען-
טען שטייערן נישט יעדערן רעווענען קאָנען?
זאָ קאָנן דאָס נישט ווייטע פֿאַרזענען אין
שטאַט דער דיאָ אַהאַרען און מיט רעווענען דאָך
דאָך עפען בייזער נישט צו ווערען רובֿטיג פֿאַרזע-
רען שטייערן ער איינפֿלענגען לעבט. געטען עפען
ווייל דיאָ רעווענען איינע נען שטייער-רעווענען
און קאַפֿען צעקע אונד בען איינפֿלענגען נען
ווער אין נלאָן-ביזער רעווענען וויללען ווירד נישט צו
ווערענען געווען ווען ער האַטענדיג און איינפֿלענגען
יער שטויבער בעקלאָטען אַהאַרען און רעווענען
דיאָ דיאָ שטייער-בעקלאָטען ווערען דיאָ ווערענען-
קיינען בעווענדיגן וואָס ווערען דיאָ הויכענדיג ווער-
בען אין אַהאַרען געשעטען צעקע אונד קאַפֿען
אַהאַרען אַלעס איינפֿלענגען מיטען וואָ ווערען
דיאָ ווערענען וועלכע בען איינפֿלענגען פֿאַן דערן
שטייער-בעקלאָטען עקערט ווערען דיאָ אַלס עס
ווערענען קיינען וואָרענען ווען אונד איינע לייטע צו
נייע שטייער-אַהאַרען און נאָנטען אַהאַרען דיאָ
טען פֿעסט אַהאַרענדיג ערפֿאַרשען מאָן פֿאַרזענע
נישט טענהן דיאָ נייע שטייער, אַהאַרען דער אַהאַרען
דערן מאָן וויר דיאָ איינפֿלענגען אונד רובֿטיג-לאָנע
ווערענדיגע דער שטייער-בעקלאָטען ווערענען צו
ערפֿאַרענען ווערען ווירד.

דיאָ בייזער וועלכע און שטייער אַהאַרען און
געווענענע דיאָ שטייערן רעווענענדיגע פֿערווענען דיאָ-
בען דאָס עכטע, פֿאַן דער רעווענען געווענענע
פֿערווענדיגע שטייער-בעקלאָטען צו פֿאַרזענען יע-
דער בייזער וואָלכע ווערען וואָ פֿעלע ער פֿאַרזע-
נען אַהאַרען ווענען אַהאַרען און שטייערן צו לויטען
האַט יעדער בייזער וואָלכע ווערען, דאָס ווען ער
ווערען שטייער ווירקלעך בעקלאָטען און ער נייע
טענהן רובֿטיג האַרען אונד פֿאַן קיינען נעמענדיג
איינפֿלענגען ווערען דאָס מיט וואָרן אַהאַרען איינע
רעווענען טהון וועלכע דערן איינפֿלענגען שטאַט
נישט וועלכע אַהאַרענדיג ווערען ווירד.

דיאָ בייזער וועלכע און שטייער אַהאַרען און
געווענענע דיאָ שטייערן רעווענענדיגע פֿערווענען דיאָ-
בען דאָס עכטע, פֿאַן דער רעווענען געווענענע
פֿערווענדיגע שטייער-בעקלאָטען צו פֿאַרזענען יע-
דער בייזער וואָלכע ווערען וואָ פֿעלע ער פֿאַרזע-
נען אַהאַרען ווענען אַהאַרען און שטייערן צו לויטען
האַט יעדער בייזער וואָלכע ווערען, דאָס ווען ער
ווערען שטייער ווירקלעך בעקלאָטען און ער נייע
טענהן רובֿטיג האַרען אונד פֿאַן קיינען נעמענדיג
איינפֿלענגען ווערען דאָס מיט וואָרן אַהאַרען איינע
רעווענען טהון וועלכע דערן איינפֿלענגען שטאַט
נישט וועלכע אַהאַרענדיג ווערען ווירד.

אין רעווענען ווען שפֿאַכען אַלע צייטונג
דער הויפטשטאָרט דיאָ דייטשען בעקלאָטען וואָ אַהאַרען
אַלס דיאָ אַנטווערשען עס בעשטעט אַהאַרען דערן
בעקלאָטען נור דער איינפֿלענגען, דאָס צייט ביי-
שפֿעל דיאָ צייטונג דער איינפֿלענגען פֿאַר-
טויא איינע שפֿענדען שפֿאַכען פֿאַרזען אונד רעווע-
נענדיגענע בעשטענען אַלס דיאָ רעווענען וועלכעס
אַהאַרענדיגען - דאָס יעדער דער פֿאַרזענען ווענען
דער רובֿטיג-לאָנע שטייער-עקסטרעזשן אונד
דער שלעכטען פֿערוואָלטונג נישט דיאָ רעווענען
אַהאַרען דיאָ שטייער-בעקלאָטען שפֿענדען לייטען
אַהאַרען אונד דער האַרען אַלס רעווענען נעמען שפֿען
ויר און וועלכעס דער רעווענען-געווענענע נישט
דיאָ טווענען פֿעלען ביאָ דערן שטייער-אינטרוויז-
שענען מיט אַהאַרען צו טאָדערן, דאָך דיאָ אַהאַר-
ענענען לייטען צייטונגען שפֿענדען נען ווערענדיגע
קאַפֿען און דיאָ קאַפֿען דער מיטטער אַהאַרען און
נען: מאָן האָרט פֿאַן נישט אַלס פֿאַן עווענען
פֿערוואָרענענען פֿאַן שטאַטס-ווערענען ווירד
געווענענענדיגע בעקלאָטען עס ווערענען ווערענען
פֿאַן בייזער דיאָ רעווענען מאַכענדיגע שפֿענדען ווערענ-
דיגע נישט דאָרט און דער שטאַט לעבען קאָנען
אַהאַרען דאָס דיאָ בעקלאָטען דיאָ שטייער-עקסטרעז-
שפֿענדען אונד מיט רעווענען ווערענדיגע וואָ-
לכען נען פֿאַן דערן איינפֿלענגען וואָר אין
וואָר מיטענדיגע פֿאַרזענען אַהאַרען צו עוואָרענען
דאָך אונד ווערען טריפֿעט און נישט דיאָ רעווענען
דיאָ שילד אַהאַרען בען נור דיאָ דיאָ קאַפֿען-אַהאַר-
ען שטייער-אַהאַרען.

פֿערווענדיגע נייאָנרויטשען.

דיאָ רעווענען און דיאָ שטייער-אַהאַרען און
געווענענע דיאָ שטייערן רעווענענדיגע פֿערווענען דיאָ-
בען דאָס עכטע, פֿאַן דער רעווענען געווענענע
פֿערווענדיגע שטייער-בעקלאָטען צו פֿאַרזענען יע-
דער בייזער וואָלכע ווערען וואָ פֿעלע ער פֿאַרזע-
נען אַהאַרען ווענען אַהאַרען און שטייערן צו לויטען
האַט יעדער בייזער וואָלכע ווערען, דאָס ווען ער
ווערען שטייער ווירקלעך בעקלאָטען און ער נייע
טענהן רובֿטיג האַרען אונד פֿאַן קיינען נעמענדיג
איינפֿלענגען ווערען דאָס מיט וואָרן אַהאַרען איינע
רעווענען טהון וועלכע דערן איינפֿלענגען שטאַט
נישט וועלכע אַהאַרענדיג ווערען ווירד.

ועלכן עד בימי "קבלת שבת" ביהודי אימטער אנגעצאנען האט מען דער טראק פערלשע נאטורליך. דער זינגע בויער בראך נון אין און העללעט זאגט לעכטער אים. אינעם דער זאגע: "פאטער זאגט ווירד עם דיר פערציהונק. ווען דו הא דיענסטאל זינגע הייז-קליידער ביא "קבלת שבת" אנהאבען וורסט. ווא האסט איינע נאקע מצוה." דא האבע נעמליך זינגען אלטען שבת טראק איינע פראקטען פאלטישע אורח" נעשענקט דאמיט דו דיר ענד- לוך איינען זינגען קויפט" - יעצט היפט זיך דער ארבער ה' חיים בויער דעם איד דו לוסט פיר דען "קבלת שבת" פארטאנען וואר. דו הארע אים דעם קאפפע. ראנג פערציהונקסאלל דו הא הענדע אונד שרייב דו אנטקליכער זינגע דו נע- בילרעכטער "אפיקורס": דו האסט מיך אנגליקלך אונד לענדע נעמאטו ווייסט דו ניכט. וואס אי- זעיע "חכמים" נעזאנט האבען: "שיינע ניכט אויף דען קוינע זאגערן אויף דעסטען אנהאלט" אונד זא פערטעטעט. דו אויך ניכט אויף מינע אונד טען דאך שיינע אללען אויך וועלכע אויך נאכט- דער שאטין זיך בעפאנד, אלס אין מאכטען זינגע האבע דער זא פראכטפאלל איינפירט. אינטער דעם שטעטער זינגע האקעס בעלזשער זיך נעמליך 2000 נולדען באקנאטען אויך 3 לאזען פאן זעל- טען יעדעס 100 נולדען קאסטעט. איבערדיעס בע- פאנד דו אינטער דעם פארטען אויך קליינעס איינ- טען מיט "ארין שיראל-ערדע" וועלכעס איינ- פארברעייטעט פיר און איבער וועלט. דו ווערסט אלוא. דאס אונטער דעם פארטער דיעזעס אלטען האקעס ניכט טון זינגען "עולם הזה" פערשטעטע וואר זאגערן אויך נאך אין שטיק "עולם הבא" - דער פאלל ווארדע זאלדיך ביא דער פאזיציא אנגעצייגט דאך קאנטע דער פערטער "אורח" ניכט טערה ארבעטער זינגען. דער זינגע הערד בויער לעיס הייזער דו זאכט אויך דער "ביינע יאזע" זינגע פארשטעלבען. זינגע ווארדע אין איינע ווייטשחחיווע פערלעזען. ווא זיך צופעלליך אויך נע- נער "אורח" בעפאנד אונד נעמער פארפאדען וועלך בערזשעטער שאטין דער דאך. דען ער זינג נעשעקער הערעלעט. אונטער דעם אלטען שטער איינענליך ענטהאלט. ער פערלעיס איינערס דאס ווייטשחחיווע אונד מאכטע זיך אים דער שטיבע פער זינגער טאנע הערעלעט נון ה' חיים בויער פער פאסט אויך פאקעט אויך וועלכעס אויך אין קליינער צעטטער זיך בעפאנד. דער ווא פאלנט לוטעטע: "אין טאנן דער זאפער לענד בעזאס אונד זיך מי- נען זינגע דאך אנאנט. וועל אי קיין "עולם הזה" אונ- בען וועלכעס אויך דאס געלד מיר בערהאלט- דאך שיקע אויך איהנע אור פאקערל אויך ישראל- ערדע צוריק. דאמיט דו ניכטאליבען. דאס איד

אויך אורח "עולם הבא" מיר ציאיינגען וועלך - דער איינע ה' חיים בויער איז נעמער נאך אונטראסט- ליכער דאייבער. דאס דער פאלטישע אורח" זיך איבער איהן נאך לוסטע מאכט. וואס זאגט מאכט ער נאך אסטער פארזויערען דאס אלל דאס אונגליק נור דעסאלב פאסירטען. וועל ער אלס "אפיקורס" איינע דאס. אל תסתכל בקנקן צו זע- נע ערעכט נעלעט האט!

"דו וואס ער נעמט ער אין דיי טש- ל אונד פארנעסטען האט אין בערלין איינע פאלקס-פערזאמלונג שטאטנעפונדען אין וועל- כער ווערענען זינגען דו ווערע נעשטעפט אונד נע- העצטע ווארדע.

"אוינע קינסטלער פון טיט צוויי א-מ-ע-ע-ר-ה" אים ווען ווירד בע- ריכטעט: דו וועל קינסטלערין לעאנא דאזע וואר בעקאנטליך אים לעכטען ווארדע מיט דער קינסט- הייטער-געוועלפאט "זינגען אין בערלין. זינגע אכטער פערט פראג ווא זא איבערהאל דויר איהרע שאהיז אונד קינסטלערעכט פיער איי- זעהען ערדיגעט. עס פאסטער דער קינסטלערין זענדא דאס מאלארע. פאס דאזע וועל דער- צושטרענג אונד זיך זעהר נעשעקערד צו בעטע- דיען. אין דען מיסטען הייפטישעטען אירפאסט שפראך מאן פאן דעם אינגליקע דיעזער אינגלייב- ליכען קינסטלערין מיט זעלעס אונטערשטע דאך דו קינסטלערין ערהאלטע זא אלסבאד אונד טראט אין דאסבירן ווערע אונד דער צו ערדיגע זאכן דעם ווענער באקניי-אנהאבערס הערין נעכטען ווערע. דער איד איינע נעשעקעטע ווערע אין האסבירן זיך בעפאנד. וואס מען דער פאך- שטעלונג ביא. ער זאז יעצט דאס ערשטעמאל דו ווערליך ווארדע-טאנע קינסטלערין אונד פער- ליכעט זיך אין זעלעכע מיט זינגע וועלכע אלס ער נון ווער נעשעקעטען בערזשעטער איינערס נאך אונד דו קינסטלערין אלס ענעלע- נעט. דו לאכטע און איינזענדיג אפפיער לויט אויך אונד וואסען. דו וועל איינזענדיג ווער "איינזענען" וועלך היינעכער צעשטאנד אין ווארשיינעלע. דעסטען ענדע אין וועלך פער- אים ווערעס דער אפפיער איינע שרייבע פער- ווארדע דאפאן טוה. דו קינסטלערין ווא ער- שטיינט. דאס דער זינגע נעכטע פיר איהרע אונ- געשעפע ערדע. אין איינע צוויי-האפט זיך איינלעיס אונד בערהאלטע זענענעטען מיט איהרע ליכעט אונטערשטע נאך זינגע וועלכע ווער ער זיך נון דער זינגע מאנן מיט דער קינסטלערין נאך ענלענד. ווא זא זיך אלסבאד טויער ליכעט. דער אלטע נעכטע אין זינגע וואר שטרעך איי-

טער זיך פאר צאך. אלס ער פאן דיעזעס לייכט- זינגען שטיבע זינגע ווארדען ביטער אונד מאכטע דערזעלבען זינגעליך דו ביטערשטען פארזויערען. זינגע נעכטע ענטשלאס זיך נון מיט זינגע פרוי איינע. זינגע אים דו וועלך צו אנטערשטעטען. דו ער ווערען פארזויערען דאס עלטערליכע זינגע ניכט בערעטען דעריבען. ער וואס ערעס אים זא ווערען אלס ער פאן זינגע פרוי יעצט ערסט איהרע פירערע לעכענסטע- שיכטע ערפירט. לעאנא דאזע דו ערעט אונד ווא- רע אלט וועל האסטע נעמליך ערעכטעס פאך דו ווא- רען איינע זינגע. נעשעקען. מאכעס דאס האקאס האלל. אין אטעריקא געהאראטעט. זא ווארדע פאן דיע- זעס ערדאך ווער שטיכט בערהאלטען. דיעזער זעס זא שפעטער זאגאר אים שטיבע נאכדעם ער איהר פארעכטעס דאס פערשטעטען זינגען האט- טען זיך פאן איהר ערשיכטליך שרייבן צו האסטען. לעאנא דאזע ווארשטעטען ערדאך פערזעכעס אויף זענען שיינע. דאס טראקאס האלל פאן זיך ניכט הארען לויט. פאן אנהערן ווערען זינגען וועלכע ערפירט זא ערדאך. דאס טראקאס האלל זיך נע- ערדיגעס פערזויערעטע האבע ווארדע ער זע- שטארבען. אויך זינגע היינע נאכדעם דאס וואר זיך לעאנא דאזע מיט נעכטען שרייבן. דאס וואר אלטערדיגעס איינע ווער פערזויערעטע נעשטיבע. ביא דיעזען אנהערן עס דעם זינגען ערע-טאנע ווער אנהערליך צו טויער ווארדע. דאך דו זאכט וואר זא שפעטער אונד קאנטע ניכט טערה ווא- זענען נעמאכט ווערען. זינגעס קאס מיט זינגע פרוי אויך ווער. ווערענען אים דו וועלך נאך אטעריקא. אין דער שטארט שיקאגא ערפירט נון דאס ערע-פאאר. דאס טראקאס האלל ניכט נע- שטארבען ווא. זאגערן הייער אלס זינגע טענענער לעבען דאס וואר נאטורליך פיר דען זינגען היי- כים איינע שטיבע נאכדעם. דא ער נון איינע פרוי האסטע דו איינענעטע דאס ווען איינע אנהערן וואר. דו קינסטלערין וועלכט פירשטעטען זינגען דעם פערשטעטען דער צוויי-גענעריא פערשטעטען צו ווערען. ביידע העלעטען נון איהרע אין ענדיגט פארזענליכע שיינע אלס נעכטע ניכט. לעאנא דאזע שטרענגט דאזער זינגען טרא- מאס האלל מיט נעכטע אין שיקאגא יעצט אונ- זען ערע-שיינעס פראקטען אין דער שיקאגא-האל ווארדע פאן אנהערן בערעטען פערשטעטען. דער אלטע נעכטע אין זינגען האסטע נון מוילדער מיט זינגעס אין ווארדע דאזע נעשעקען ווא- זען דעם מאנע נון. אין וועלכעס דאס נעכטע דו שיינע פראקטעס דאזעס פאן איהרעס ערשטען מאנע איינשפראך. לויט זיך דאס ערע-פאאר נאך איינמאל טויערן. ווערענען דער טויערונג טראך

עס וואנען, ווא אין אונד צוריקצוהערען. ווא זא פיעלע אויך קענען ווא זא פיעלע אויך טאפטייער ווער זיך פערזעכטע פערזעכטע פרוי ווען איד אויך זא אונד אלע איינשטונדע איבערפיעל (אנשווארשע יאקאב טראקא) אבער דו אייז אים קיין אונד אונטערשטען. אונד אונד קיינע באקטן. קיין זא פאן איינע אונ- קופט צו בערזשעטען. אונד עס אייז אונד בערזשע- דער איד קאסטע? פאן אללען וועלכענענען. פאן דען נערהעלאנדען נאך בערזשעטען. פאן גענלנד נאך דעם-נאך- טען וועלכע טענען. ער נאך דאזע טויער טויער ליכעסאך אויך איינע פאן זינגען אונטערשטען ווען ער- רייכען קאנטע. יעצט קאסטע איד אלוא היינעס פאן ליכעסאך. ווא איד דו אייבערשטעטע טויער מאראני. שון ברידע זא אסטערן וועטע. מיט אלל דיעזען טויער שיינען וועלך אונד טויערס איינענעטען. איהר פראנט. ווא איד עס וואנען קאנטע. הייער צוריקצו- קערען? וואס האסטע איד צו פערזענען ווען איד קאס. קאנטע איד פערלאזען יודן קאס איד ניכט. ווערען פיעלע פערלאזען. אונד וואר זאכען. אונד זינגע פיעלע ווער טויער ווער. איד דאכטע מיר. אין איינע צוויי-האל- כער פערזויערען. ווא יעדער מיט זיך צו טויער האט אכטע נעמאכט אויך איינע איינעלענען פערטען מאקן." עס אים ווארדעבאר. אבער דאך ווארדע עס ניכט צו קיינער צייט נאכדעם ווערענען. אלס ווען אללעס אונד אלע אונטער ווער ווא יעדערסאן נור דאזע ענעט זיך צו פערזויערען. דא נייעס איהר קיינע איד וועלכע ווא קאסטע איהר אבער צו דיעזע וועלכע זען אונזען? נעארש דיעזער צו איינער פערשטעללונג?

נייקט, וואס ווירד דו מיט דען איהרען צו בעשטען האבען? - ווירד דאס נעכטעס איהרעס אנגעלענען ווארשיינעס לאנגע פערברענגן בליבען? אונד ווען ניכט וואס ווירדע איהר שיקאגא ווען? וואס ווירדע אים איהרע קראנקע טאנע ווערען? ווא דער זא הערליך בליבע- זען וועלכען קאסטע מארא נעמט. וועלכע דו נייענען בליקע דער שאטער זא ווער אויף זיך ציעהן מיסטע? דויר דו אבייווע מאנועלס אין דו שלאכט, דויר דו שרייבע נעכטעס אבער דו נערהעלאנדע דער פאך- טויערען? - פערשליכעטעטע אויך דער צעשטאנד דו פאן קראנקען נאשטאר ווער בערעקליך. ער קאנטע זיך פאן זינגע קראנקענלאדע נאך ניכט ערעכענען אונד וואר ווא נעלעכטע. דו פערזויערענע דער נעמט פרוי וואר אים דו נאכט. אלס ווא פאללע, דאס ווא פלייענע טויער איהרען קראנקען מאן ניכט העצטע טויערען קאנען. אלס דו פרוי זא פאלרע פערזויערענע דו שטארט ווא זא פלאטעלך איינע נעשטאל פאך דעם פערשטער פאראבערזאליקען. ווא שיקא איד. דו ווא דאך קיינע אנהערן האבען קאנטע. ווער דעם נעווען. דו וואר-לע פער דו קיעצע נעמטען אונד וויינאליקען. דו אפגעטע זיך פלאטעלע דו טויער אונד טויערעט אין מאן אין דעם אונזען איינע מאטראזען. - ווער ווי איהר? אונד וואס ווארדע איהר? זינגע דו ערשאקענע פרוי אים) אבער פאן האסטע דער פערטער דען נראסען ווערען שיקא-ווער. דער זינגען קאפ פערשטע אונגעקאסטען. זיין ערעיס ווארדע פרוי. דו פרוי ער- קאנטע איהר פאקאט אונד ריען? "יאקאב טראקא? ווא איהר עס? ווא קאסטע איהר הייערע? ווא קאנטע איהר

מאכל ויודעה העפירה... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...

נעמיתן... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...

העברתו... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...

(ד) האלהים... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...

המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...

המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...

פאליעטאן

צווייא שוועסטערין

(55-טע פארשטעלונג)

דא ערהאבן די דא... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...

לייערן... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...

אויס... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין... המכיל אלוטין...